
[2011-15-RE](#)

CAUSA 2011-15-RE

Número de registre 196-2011. Recurs d'empara

AUTE DEL 6 DE JUNY DEL 2011

BOPA núm. 38, del 15 de juny del 2011

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'11 d'abril del 2011, per la representació processal del Sr. Roc Pallerés París, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 27 de gener del 2011 i contra l'aute del 15 de març del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i, atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs, que en el seu dia dicti una sentència que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals esmentats, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que es retrotreguin les actuacions al moment anterior a dictar-se la primera d'aquestes resolucions;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 5 de maig del 2011;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Carles Viver Pi-Sunyer;

Antecedents

Primer

El Sr. Roc Pallerés París va presentar davant la Batllia una demanda en judici civil d'interdicte d'obra nova a tramitar pel procediment abreujat contra la Sra. Maria Lluïsa Puig Montes i contra la societat Treballs Públics Daniel Armengol SAU, en què sol·licitava que es confirmés l'atur de les obres, acordat el 13 de febrer del 2009 pel batlle de guàrdia, i que es condemnés els defenents al pagament de la totalitat de les costes del judici.

Segon

El 12 de febrer del 2010, la Secció Civil del Tribunal Unipersonal de la Batllia va desestimar aquesta demanda, deixant, conseqüentment, sense efecte la mesura cautelar d'atur de les obres i va imposar la totalitat de les costes judicials ocasionades al demandant.

Tercer

El Sr. Roc Pallerés París va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió i, el 27 de gener del 2011, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què acordava desestimar aquest recurs i confirmar la sentència de la primera instància, imposant les costes processals d'aquesta segona instància a la part recurrent.

De manera substancial, la Sala Civil va considerar que s'havia de concloure, com ho havia fet la sentència impugnada, que de les proves que constaven en els autes es desprenia que les obres d'excavació de la parcel·la, propietat del demandant, ja es trobaven aturades a la data de la iniciació de les actuacions, cosa que determina la desestimació de la mesura cautelar sol·licitada i igualment del procediment interdictal que s'ha seguit per manca d'objecte. Per tant, va confirmar la resolució apel·lada, sense que fos necessari examinar els altres motius de recurs.

Quart

El Sr. Roc Pallerés París va formular un incident de nul·litat d'actuacions contra aquesta darrera sentència, per tal com va estimar que s'havia produït una vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut.

Cinquè

El 15 de març del 2011, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquest incident.

Sisè

L'11 d'abril del 2011, la representació processal del Sr. Roc Pallerés París va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 27 de gener del 2011 i contra l'aute del 15 de març del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Aquesta part argumenta, en primer lloc, que el Tribunal Superior de Justícia ha valorat únicament part dels elements probatoris obrant en els autes del litigi (acta de la inspecció ocular efectuada pel batlle de guàrdia, acta notarial i llibre d'obres) i no ha raonat els motius pels quals no ha tingut en compte altres elements probatoris que es trobaven en els autes, la valoració dels quals resultava necessària, lògica i raonable als efectes d'adoptar una decisió adequada i fonamentada en Dret.

Pel que fa als elements que ha valorat, el Tribunal Superior de Justícia ho ha fet erròniament i d'una manera contrària a la lògica i a la raonabilitat, ja que va concloure que els treballs estaven aturats quan es desprèn d'aquests mateixos elements la conclusió contrària, o si més no que la suspensió dels treballs era provisional.

En segon lloc, addueix que se li ha atribuït la manca de realització d'una activitat impossible, fent derivar d'ella una inexistent inactivitat probatòria. Efectivament, segons el seu parer, no se li pot retreure que no hagués assenyalat al batlle de guàrdia de consignar en l'acte de la inspecció ocular els rastres evidents de la presència de camions i de maquinària a la parcel·la demostrant que feia hores que s'hi havia estat realitzant treballs.

En tercer lloc, d'una forma contrària a la lògica i a la raonabilitat, el Tribunal Superior de Justícia no es va pronunciar en relació amb el fons del judici, considerant que no hi havia objecte, quan en realitat aquest objecte existia clarament.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs, que en el seu dia dicti una sentència que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals esmentats, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que es retrotreguin les actuacions al moment anterior a dictar-se la primera d'aquestes resolucions.

Setè

El 5 de maig del 2011, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què sol·licita la inadmissió a tràmit de la causa 2011-15-RE.

El Ministeri Fiscal no comparteix les al·legacions del recurrent i manifesta que de la lectura de les dues resolucions objecte de recurs es desprèn una àmplia valoració dels elements probatoris, així com una aplicació lògica i motivada de l'ordenament jurídic.

Efectivament, el Tribunal Superior de Justícia exposa clarament que de les proves que constaven en els autes es desprenia que les obres d'excavació de la parcel·la, propietat del demandant, ja es trobaven aturades a la data de la iniciació de les actuacions, considerant en conseqüència ajustada a dret la desestimació de la mesura cautelar. Així mateix, en l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, aquest mateix Tribunal respon de manera concreta a totes les al·legacions adduïdes precisant expressament que l'apreciació de les proves correspon a un poder sobirà dels tribunals que no dona lloc a cap vulneració dels drets fonamentals llevat que aquesta interpretació sigui absurda, arbitrària o parcial.

En definitiva, després de citar la doctrina constitucional sobre les competències del Tribunal Constitucional, el Ministeri Fiscal conclou que les pretensions del recurrent tendeixen a obtenir la valoració de les interpretacions i de la prova efectuades pels tribunals ordinaris, per tant, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional s'ha de declarar la inadmissió a tràmit d'aquesta causa per la seva manca manifesta de contingut constitucional.

Fonaments jurídics

Primer

El recurrent demana l'empara davant l'aute de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia del 15 de març del 2011 que desestima l'incident de nul·litat d'actuacions interposat contra la sentència de la mateixa Sala del 27 de gener del 2011 desestimària del recurs d'apel·lació que ell mateix havia interposat contra la sentència de la Batllia del 12 de febrer del 2010.

Segons el parer del recurrent, les dues resolucions del Tribunal Superior de Justícia haurien vulnerat els seus drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, per tal

com no va reparar aquestes mateixes vulneracions produïdes per la sentència esmentada de la Batllia que desestimava la seva demanda d'adoptar una mesura cautelar d'aturar unes obres, en considerar que ja estaven aturades.

L'objecte del debat es limita doncs a determinar si la Batllia i, posteriorment, el Tribunal Superior de Justícia han valorat correctament les proves a l'hora de decidir que les obres ja estaven aturades en el moment en el qual es van iniciar les actuacions del procediment interdictal.

Segons el parer del recurrent les mancances d'aquesta valoració vulneren al mateix temps i pels mateixos fets i motius els tres drets que es diuen vulnerats. Sembla doncs que pel recurrent aquests tres drets tenen un mateix contingut i, per tant, la vulneració d'un d'ells comportaria automàticament la vulneració dels altres dos.

És clar que els drets de l'article 10 de la Constitució estan tots ells íntimament relacionats, però també és cert que la Constitució els ha diferenciat i, per tant, els considera drets diferents o, si es vol, vessants diferenciats d'un dret més genèric. I la distinció entre aquests drets té transcendència pràctica, ja que el cànon d'interpretació que utilitza el Tribunal Constitucional no és el mateix en relació amb tots ells.

En el cas que aquí enjudiciem, que es refereix a la valoració de les proves, el dret directament afectat és el dret a un procés degut que té per objecte la interpretació i l'aplicació de les regles que regulen les garanties de les parts en litigi d'al·legar i provar allò que estimin convenient a les seves pretensions. Així ho ha dit també el Tribunal Europeu dels Drets Humans, (veure sentència del 21 de març del 2000 en la causa Mme Dulaurans c/ França). El dret a obtenir una resolució fonamentada en Dret es refereix més específicament a les resolucions sobre el fons dels assumptes portats davant d'un tribunal i el dret a la jurisdicció, quan no s'empra com a referència genèrica a tots els drets de l'article 10, al·ludeix a l'accés a la jurisdicció, és a dir, a la interpretació i a l'aplicació de les regles que regulen l'accés dels ciutadans als tribunals de justícia.

Segon

Pel que fa al cànon d'interpretació aplicable per aquest Tribunal al dret a un procés degut en el seu vessant de la valoració de les proves, cal advertir que no pot afirmar-se, com es fa sovint, que aquesta sigui una qüestió reservada en exclusiva als tribunals de justícia ordinaris, és a dir, que sigui una qüestió exempta de tot control de constitucionalitat per part del Tribunal Constitucional -de fet, no hi ha cap àmbit de l'actuació judicial exempt d'aquest control, malgrat que el cànon d'enjudiciament pot ser més o menys aprofundit segons el dret constitucional presumptament vulnerat.

Certament, la decisió sobre les proves rellevants per a resoldre i la seva valoració correspon, en primer lloc, als tribunals de justícia, tanmateix, el Tribunal Constitucional pot, quan se li demana, comprovar si la selecció de les proves i la seva valoració han respectat els cànons de raonabilitat lògica o jurídica i no han incorregut en algun error material o de fet.

Tercer

En aquesta causa el recurrent considera que la valoració de les proves només té en compte les proves presentades per la part contrària i, a més, és irraonable, il·lògica i errònia. També aquí, aquests tres motius en els quals es basa la petició serien pràcticament sinònims. La irraonabilitat seria conseqüència de la manca de lògica de la inferència i l'error seria també un error en la

valoració de les proves.

En relació amb aquest plantejament cal deixar constància que l'error que es pot apreciar com a causa d'inconstitucionalitat és l'error material manifest, de manera que, en aquest cas, aquesta al·legació s'ha de considerar inclosa en la taxa de valoració il·lògica. La irraonabilitat a la qual es fa referència no és tampoc una irraonabilitat jurídica –un desviament de la communis opinio dels juristes andorrans-, sinó una irraonabilitat lògica.

Hem d'analitzar, doncs, si les premisses de les quals parteix el raonament dels tribunals són premisses lògiques, si el procés d'inferència també ho és i si ho són les conseqüències assolides.

Quart

La Batllia, per concloure que les obres ja estaven aturades en iniciar-se el procés interdictal, fa referència a tres actuacions desenvolupades en tres moments diferents i en les tres es constata que en aquell moment no es fan obres en la parcel·la afectada: primer, l'acta notarial del 29 de gener del 2009; segon, la constatació, el 22 de febrer següent, en el llibre d'obres de la paralització de les obres i, tercer, la inspecció ocular del 13 de febrer del mateix any en l'acta de la qual el batlle de guàrdia reitera que no s'estan efectuant obres.

Davant d'aquestes proves i de la conclusió que les obres ja estaven aturades, el recurrent al·lega, en primer lloc, que el fet que no s'estiguessin realitzant obres en els tres moments esmentats no vol dir que en altres moments no es realitzessin. És clar que l'al·legació del recurrent no converteix en il·lògica la premissa de la qual parteix la Batllia i accepta el Tribunal Superior de Justícia de presumir que les obres estaven aturades.

En segon lloc, el recurrent afirma que no s'han tingut en compte les proves que va aportar per demostrar que les obres continuaven. Aquestes proves, com a mínim les que consten que es van portar davant del Tribunal Superior de Justícia i que, per tant, delimiten l'àmbit d'aquest procés d'empara, es limiten a destacar que no s'ha tingut en compte la seva afirmació que existien a la parcel·la "rastres evidents de presència de camions i maquinària pesada", tot i que la neu caiguda impedia veure-les. En relació amb aquesta al·legació cal reconèixer que no és il·lògic l'argument de la Batllia segons el qual si el recurrent considerava que hi havia aquests rastres ho havia d'haver fet constar durant la inspecció ocular per tal d'incorporar-ho a l'acta corresponent; a més, el fet que, segons el recurrent la neu impedia veure els rastres, no es pot imputar a la Batllia, ja que l'aportació de les proves corresponia en tot cas al recurrent. Per manca d'altres proves no és il·lògic afirmar que les obres continuaven aturades.

En tercer lloc, resulta excessiu deduir el caràcter il·lògic del raonament seguit pels tribunals de determinades expressions de l'acta d'inspecció ocular o del llibre d'obres (com el mot "parcialment") que situades en el context general tenen un sentit clar i perfectament raonable.

Tampoc està mancada de rigor lògic la conclusió dels tribunals segons la qual si les obres ja estaven aturades no calia declarar el seu atur.

Per consegüent, d'acord amb les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, aquest recurs d'empara ha de ser declarat inadmissible a tràmit per manca manifesta de contingut constitucional.

Per tot el que s'ha exposat,

DECIDEIX:

Primer

D'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, no admetre a tràmit el recurs d'empara 2011-15-RE interposat per la representació processal del Sr. Roc Pallerés París, contra la sentència del 27 de gener del 2011 i contra l'aute del 15 de març del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per manca manifesta de contingut constitucional.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 6 de juny del 2011.

Pierre Subra de Bieusses Juan A. Ortega Díaz-Ambrona

President

Vicepresident

Didier Maus

Carles Viver Pi-Sunyer

Magistrat

Magistrat